

Klachtennummer 2024/016

Advies aan:

het bestuur van [bestuur] te [vestigingsplaats] (verder: het bestuur)

inzake

de klacht van [klaagster] (verder: klaagster), moeder van [leerling], leerling van [school] te [vestigingsplaats] (verder: de school).

I. Verloop van de klachtenprocedure

De landelijke klachtencommissie voor het katholiek en protestants christelijk onderwijs (verder: de Commissie) heeft op 6 februari 2024 de klacht en het ingevulde klachtenformulier ontvangen. De klacht is gericht tegen de school (verder: verweerder). De Commissie heeft op 19 maart 2024 van [directeur], directeur van de school (verder: de directeur) en [bestuurder], bestuurder (verder: de bestuurder) een gezamenlijk verweer ontvangen.

Klaagster en verweerder zijn in de gelegenheid gesteld hun standpunten nader toe te lichten tijdens een besloten hoorzitting op 4 april 2024. Tijdens deze hoorzitting waren aanwezig:

- klaagster;
- [echtgenoot], echtgenoot van klaagster en vader van [leerling];
- de bestuurder;
- de directeur.

Feiten en omstandigheden

De Commissie gaat uit van de volgende relevante feiten en omstandigheden.

[leerling] is sinds het schooljaar 2023/2024 leerling van groep 3.

Aan het begin van het schooljaar loopt [leerling] ongemerkt weg van school; een moeder van een andere leerling komt hem op straat tegen en brengt hem naar huis.

Vanaf 16 oktober 2023 geldt voor [leerling] een verkorte onderwijstijd.

Vanaf de kerstvakantie zit [leerling] thuis.

[leerling] is aangemeld voor het speciaal onderwijs. Deze procedure loopt.

Op 13 maart 2024 hebben partijen elkaar gesproken in het kader van onderhavige klacht.

II. Standpunt van klaagster

Uit de stukken en de toelichting die ter zitting is gegeven, leidt de Commissie af dat de klacht van klaagster zakelijk weergegeven neerkomt op het volgende.

Klaagster stelt dat [leerling] al langer op school wordt gepest en dat het pestgedrag de reden is voor het weglopen van [leerling] aan het begin van groep 3. Klaagster en haar echtgenoot merken dat het gedrag van hun zoon sinds dat voorval drastisch is veranderd.

Klaagster licht toe dat de communicatie met school niet soepel is. Ook zet ze uiteen dat gemaakte afspraken met betrekking tot de ondersteuning van [leerling] niet worden nagekomen; daarnaast worden afspraken niet op schrift gesteld terwijl dat wel is toegezegd.

Klaagster en haar echtgenoot hebben verschillende gesprekken gevoerd met school. Zij vinden dat er niet naar hen is geluisterd. Ze hebben diverse voorstellen aan school gedaan met betrekking tot de ondersteuning van [leerling], maar daar is niets mee gedaan. De ouders van [leerling] zijn van mening dat als wel naar hen was geluisterd, zij niet in deze situatie terecht waren gekomen.

[leerling] krijgt sinds oktober 2023 aanzienlijk minder onderwijs. Klaagster en haar echtgenoot zijn daarmee niet akkoord gegaan. Zij hebben geprobeerd om bij verschillende instanties te achterhalen op hoeveel onderwijstijd [leerling] recht heeft. Tijdens die zoektocht zijn ze tot de ontdekking gekomen dat de wet voorschrijft dat een verzoek om onderwijstijdverkorting moet worden aangevraagd bij de Inspectie voor het Onderwijs. Dat is niet gebeurd.

Klaagster en haar echtgenoot verschillen met school van mening dat het speciaal onderwijs voor [leerling] het meest passend is. Op 15 december 2023 hebben klaagster en haar echtgenoot van school een TOP dossier ter ondertekening voorgelegd gekregen. Daarin lezen zij voor het eerst dat er vanaf groep 1 al zorgen zijn over het gedrag van [leerling]. Klaagster vraagt zich af waarom door school niet eerder bij hen daarover aan de bel is getrokken. Klaagster legt uit dat ze in groep 1 alleen een 10 minuten oudergesprek heeft gehad waarin de zorg omtrent het gedrag niet is benoemd. In groep 3 hebben de ouders voor het eerst een gesprek met een IB-er gehad. [leerling] krijgt vanaf groep 3 hulp en extra ondersteuning op school.

Op 19 december 2023 horen de ouders van school dat [leerling] na de kerstvakantie daar niet meer welkom is. Omdat het niet mogelijk is om zo kort voor de vakantie een andere school te vinden waar [leerling] na de kerstvakantie terecht kan, zit hij sinds de kerstvakantie thuis. Klaagster en haar echtgenoot hebben geprobeerd [leerling] op een andere reguliere school geplaatst te krijgen. Dat is niet gelukt.

Doordat [leerling] weinig onderwijs heeft gekregen en thuis is komen te zitten, heeft hij een achterstand opgelopen die niet meer in te halen is. Klaagster en haar echtgenoot kunnen nu niet anders dan accepteren dat het speciaal onderwijs voor [leerling] de aangewezen weg is. School heeft het TOP dossier op punten aangepast en klaagster en haar echtgenoot hebben een tekst toegevoegd. Het is inmiddels ook door beide partijen ondertekend.

Klaagster en haar echtgenoot zijn nu gezamenlijk met school de mogelijkheden aan het onderzoeken voor een goede overdracht van [leerling] naar een school voor het speciaal onderwijs.

III. Standpunt van verweerder

Zakelijk weergegeven komt het verweer van verweerder neer op het volgende.

Verweerder zet uiteen dat de communicatie met de ouders van [leerling] op momenten moeilijk is geweest.

Al vanaf groep 1 zijn er zorgen geweest met betrekking tot het gedrag van [leerling]. Zijn gedrag is op enig moment in rap tempo veranderd waardoor niet alles is gegaan zoals zij had gewild. Er is veel mondeling besproken, waardoor er ruis is ontstaan aan beide kanten.

Verweerder benadrukt dat zij wel degelijk heeft geprobeerd om [leerling] zo goed mogelijk te ondersteunen. De kinderfysiotherapeut heeft een aantal aanpassingen geadviseerd; een aantal daarvan heeft verweerder opgevolgd, een aantal ook niet omdat niet alles in een volle klas uitgevoerd kan worden. Verweerder heeft voor [leerling] wel extra uren individuele begeleiding op een andere school ingekocht.

Ter zitting zet verweerder uiteen dat het TOP dossier niet een document is dat op een bepaald tijdstip klaargemaakt moet worden. Het document wordt opgesteld voor een school voor het speciaal onderwijs op het moment dat op school een verwijzing naar het speciaal onderwijs wordt overwogen. Het is in feite een samenvatting van alles wat er in de schooljaren is voorgevallen, vastgelegd en afgesproken.

In het gesprek dat verweerder op 13 maart 2024 met klagster en haar echtgenoot op het bestuurskantoor heeft gevoerd, heeft verweerder dat ook aan klagster en haar echtgenoot uitgelegd. Hoewel verweerder snapt dat het op klagers overkwam alsof het dossier er ineens was, is het niet zo dat verweerder dit niet zo had mogen aanpakken. Verweerder vertelt dat het niet een dossier is dat reguliere scholen onderling met elkaar uitwisselen.

Verweerder licht verder toe dat het OPP samenvalt met het stukje onderwijstijdverkortings en dat het daardoor ook verwarrend is geweest voor de school. Verweerder is gewend dat een OPP wordt gemaakt wanneer een leerling specifieke zorg nodig heeft. Later is haar gebleken, en daarvan was zij niet op de hoogte, dat ook wanneer een aanvraag bij de Inspectie voor het Onderwijs wordt gedaan voor maatwerk onderwijstijdverkortings, dat ook een OPP wordt genoemd, zij het dat daar andere vragen in staan. Een OPP zoals verweerder dat gewend is, wordt door haar nooit opgesteld voor een kind in groep 3.

De bestuurder licht ter zitting toe dat haar, na eigen onderzoek bij verschillende instanties, is gebleken dat maatwerk onderwijstijdverkortings niet kan worden aangevraagd als de ouders het niet eens zijn met de inhoud van het OPP. Om klagster en haar echtgenoot onder druk te zetten om het OPP toch te tekenen, had ze [leerling] moeten schorsen. Daar heeft ze niet voor gekozen omdat ze dat onethisch vindt.

Verweerder merkt op dat haar visie en die van klagster en haar echtgenoot op verschillende punten niet overeenkomen. Verweerder ziet nu in dat zij zaken eerder had moeten vastleggen en delen met klagster en haar echtgenoot. In het kader van het gezamenlijk zoeken naar een goede plek/school voor [leerling], legt verweerder nu wel alles op schrift vast en deelt zij dat met klagster en haar echtgenoot.

Verweerder vindt het naar dat [leerling] in de knel is gekomen omdat zij er niet in is geslaagd om met klagster en haar echtgenoot tot overeenstemming te komen. Als geste heeft zij daarom een observatieplek op een andere reguliere school voor hem geregeld. Tijdens deze observatie is vastgesteld dat wat [leerling] nodig heeft, door verweerder niet kan worden geboden. De opgelopen achterstand heeft daar niets mee te maken.

Verweerder benadrukt dat ondanks dat zaken van haar kant anders hadden moeten, het niet anders zou zijn gelopen voor [leerling]. Ze vindt dat spijtig. Het gevoel blijft dat zij kennelijk als school is tekortgeschoten en dat ze niet voor beide partijen helder is geweest.

Inmiddels zijn verweerder en klagster en haar echtgenoot samen akkoord over de inhoud van het TOP dossier en loopt de aanmeldprocedure van [leerling] bij het speciaal onderwijs.

IV. Overwegingen van de Commissie

De Commissie heeft ter zitting vastgesteld dat de klacht van klagster uiteenvalt in de volgende onderdelen:

1. klagster is het niet eens met de wijze waarop de onderwijstijdverkorting is aangepakt;
2. de wijze waarop met klagster en haar echtgenoot is gecommuniceerd laat te wensen over;
3. verweerder is bepaalde afspraken niet nagekomen;
4. het OPP is te laat opgesteld; en
5. het TOP dossier is te laat opgesteld, de inhoud is niet juist en het moet worden aangepast.

De Commissie constateert dat partijen op 13 maart 2024 met elkaar een open gesprek hebben gevoerd waarin de klachten van klagster zijn besproken. In dat gesprek heeft verweerder erkend dat zij naar klagster en haar echtgenoot toe niet adequaat heeft gereageerd.

Ook stelt de Commissie vast dat het TOP dossier inmiddels is aangepast en dat de behoefte voor een maatregel zoals door klagster is verzocht in het vragenformulier, daarmee voor haar is komen te vervallen.

Desondanks handhaaft klagster haar klacht. Ter zitting laat klagster de Commissie desgevraagd weten dat zij met haar klacht wil voorkomen dat andere ouders in de toekomst hetzelfde overkomt.

Uit hetgeen klagster ter zitting heeft toegelicht is de Commissie duidelijk geworden dat klagster en haar echtgenoot zich overvallen hebben gevoeld door de inhoud van het TOP dossier. Dat het gedrag van [leerling] voor verweerder kennelijk al vanaf groep 1 een zorgpunt is geweest, hebben zij zo niet ervaren. Dat klagster en haar echtgenoot juist in deze voor hen verwarrende periode er ook nog zelf achter moeten komen dat de onderwijstijdverkorting voor [leerling] niet op juiste, wettelijk voorgeschreven, wijze is aangevraagd, heeft het vertrouwen van klagster en haar echtgenoot in verweerder geen goed gedaan. Dat klagster een klacht heeft ingediend, begrijpt de Commissie dan ook.

Het feit dat verweerder in het gesprek van 13 maart 2024 (een deel van) de klachten heeft erkend, en dat in het verweerschrift nogmaals heeft bevestigd, geeft aan dat er aanleiding voor de klacht van klagster was.

De Commissie ziet echter ook dat verweerder haar best heeft gedaan om [leerling] te helpen. Hoewel verweerder daartoe, naar de Commissie begrijpt, niet verplicht is, heeft zij voor [leerling] een observatieplek en extra individuele begeleiding op een andere school gerealiseerd.

Verweerder betreurt, zo heeft zij ter zitting opnieuw benadrukt, dat de communicatie met klaagster en haar echtgenoot niet helder is geweest. Zij stelt echter dat ook als de situatie anders was geweest, dit voor de [leerling] niet anders zou hebben uitgepakt. Of dit juist is, kan de Commissie niet beoordelen. Wat de Commissie wel constateert is dat bij klaagster en haar echtgenoot, ondanks de ruimhartige opstelling van verweerder naar hen toe, het gevoel overheerst dat zij door verweerder in de richting van het speciaal onderwijs zijn gedwongen. De overstap van het regulier naar het speciaal onderwijs is voor veel ouders een emotionele aangelegenheid. Zeker wanneer ouders die stap niet hebben zien aankomen, zoals in onderhavige situatie. Dat verweerder er niet is geslaagd om de ouders in dit proces adequaat te betrekken en te begeleiden, acht de Commissie een gemiste kans.

Het is duidelijk dat partijen een verschillende, tegenstrijdige, beleving hebben over de ontwikkeling van [leerling]. De Commissie kan niet vaststellen waardoor die discrepantie is veroorzaakt. Feit is wel dat [leerling] daarvan de dupe is geworden. Hij heeft weinig onderwijs en sinds de kerstvakantie zit hij thuis. Dit is een verdrietige constatering.

De Commissie ziet dat verweerder lering heeft getrokken uit onderhavige kwestie. Zij heeft aan de Commissie bevestigd dat zij in het vervolg de juiste procedure voor het aanvragen van maatwerk onderwijskorting zal hanteren en dat zij in voorkomende gevallen, gesprekken en afspraken schriftelijk zal bevestigen en delen met ouders ter voorkoming van ruis en misverstanden. Daarmee heeft de klacht van klaagster voor de toekomst zin gehad.

In onderhavige kwestie komt de Commissie concluderend tot het volgende.

Klachtonderdeel 5 dat ziet op het TOP dossier, acht de Commissie ongegrond aangezien het TOP dossier inmiddels op onderdelen naar tevredenheid van klaagster en haar echtgenoot is aangepast en ook door beide partijen is ondertekend.

De klachtonderdelen 1 en 4 die betrekking hebben op de onderwijstijdverkorting en het OPP, acht de Commissie deels ongegrond. Het moet aan de professionele beoordeling van verweerder worden overgelaten of een OPP en een aanvraag voor onderwijstijdverkorting met het oog op de specifieke feiten en omstandigheden van de leerling, aangewezen is. Dit aspect acht de Commissie dan ook ongegrond.

Het voorgaande laat echter onverlet dat verweerder als professionele partij op de hoogte moet zijn van de ter zake van toepassing zijnde regelgeving en procedures. Nu verweerder heeft erkend dat zij niet van de regels en de procedures op de hoogte was en zij inmiddels ook maatregelen heeft getroffen om herhaling in de toekomst te voorkomen, onthoudt de Commissie zich ter zake van een oordeel.

Ten aanzien van klachtonderdelen 2 en 3 die betrekking hebben op de communicatie en het niet nakomen van de gemaakte afspraken, merkt de Commissie op dat haar is gebleken dat verweerder de afspraken met betrekking tot de ondersteuning van [leerling] is nagekomen, voor zover dat rekening houdend met de organisatorische beperkingen mogelijk was. Daarmee acht de Commissie de klacht op dit onderdeel ongegrond.

Dat de communicatie van verweerder niet helder is geweest, heeft verweerder erkend. Zij heeft daarbij ook bevestigd dat zij maatregelen heeft genomen om herhaling in de toekomst te voorkomen. Ten aanzien van dit klachtonderdeel onthoudt de Commissie zich van een oordeel.

V. Het oordeel van de Commissie

Klachtonderdeel 5 acht de Commissie ongegrond. De overige klachtonderdelen oordeelt de Commissie deels ongegrond en voor het overige onthoudt zij zich van een oordeel.

Aldus gegeven op 4 april 2024 door mr. R.G. Calmer, voorzitter, E. van Seventer-Timman en B. Vonk, leden, in tegenwoordigheid van mr. F.L.N. Tahalele als secretaris.